

Georg de Laval in memoriam

10 mars 1970 avled Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens korresponderande ledamot sedan 1953 överstelöjtnant Georg de Laval. Han var född 1883 i Stockholm, avlade studentexamen vid Nya elementarskolan, utexaminerades från Karlberg 1903, blev löjtnant vid Svea artilleriregemente 1907, kapten där 1916, major 1928 och överstelöjtnant i armén 1937. Under andra världskriget återinträdde han i tjänst som expert på camouflagen. de Laval var under tidigare år livligt idrottsligt verksam. Sin främsta insats gjorde han i modern femkamp vid olympiska spelen i Stockholm 1912, där han var medlem av det segrande svenska laget och erövrade individuell bronsmedalj.

Georg de Laval var varmt fäst vid sitt yrke och brukade ofta säga, att hans främsta intresse varit »att rida och skjuta med kanon», och han utmålade gärna hur det troligen skulle teta sig, om han efter pensioneringen sökt civilianställning och hur han vid frågan »Nå vad kan överstelöjtnanten göra?» skulle svarat »Jag, jag kan skjuta med haubitser!»

Georg de Laval var en stark, originell personlighet, rikt intellektuellt utrustad, men sökte vanligen dölja detta liksom sina omfattande och mångsidiga kunskaper. Mot den mera teoretiska sidan av militärtjänsten hade han en viss skepsis; stabs-officerare betraktade han med ohöjd misstänksamhet.

För många innebär pensionsåldern svåra sysselsättningsproblem, men Georg de Laval fick nu tillfälle att odla sina stora historiska intressen. Som gammal militär var han särskilt intresserad av krigshistoria. Han och en yngre broder, kapten Patrik de Laval, utarbetade plastiska framställningar av de berömda svenska fältslagen med hjälp av miniatyrfigurer. Men slutligen blev det mynten som förde honom i närmare kontakt med historien, de blev för honom levande illustrationer till historiens dramatiska krönika. Han började sitt myntsamlade

under en tid (före första världskriget), då priserna gjorde det möjligt att även utan stora medel till sitt förfogande bringa samman värdefulla kollektioner. Hans samling av svenska mynt blev utomordentlig, icke minst av medeltidsmynt. Men framför allt gällde dock hans intresse de antika grekiska och romerska präglingarna. Som en »amateur» i ordets gamla mening njöt han av att studera dessa pregnanta reliefer. I synnerhet var han road av och roade gärna andra med att nyttja mynt ur sin egen stora samling för att bygga upp de romerska kejsardynastiernas genealogi och kommentera deras ofta lugubra och skandalösa historia med hjälp av den uttrycksfullhet i språk, mimik och gester, som han så väl behärskade. Däremot såg han med skepsis på sina akademiska vänner, när de utnyttjade mynten för studier i andra riktningar, och han gisslade dem gärna, när de ville ändra på äldre uppfattningar. Men till det motsägelsefulla i hans väsen hörde, att han samtidigt gärna tog del av deras föredrag och läste vad de skrivit. För att i fulla drag insupa den antika atmosfären gjorde han under 1940- och 50-talen i sällskap med sin maka långa uppehåll i Grekland och Italien.

Georg de Lavals numismatiska kunskaper och intressen kom i hög grad Svenska Numismatiska Föreningen till del, framför allt under den långa tid, då han skötte dess auktioner. En stor roll spelade han länge vid föreningens samkväm genom att med oefterhärmlig bravur deklamera. Han skrev för dessa tillfällen burleskt ironiska dikter om föreningens verksamhet, och gärna deklamerade han Frödings dikter med antika motiv: »Publius Pulcher» och »Ur Anabasis», där han särskilt stannade inför raderna »och ganska väl och vackert dansade / stymfaliern Sofainetos citalka». Han tänkte då på en stater (företräd i den egna samlingen) från denna arkadiska stad, visande ett av Herkules storverk: nedkämpandet av de farliga stymfaliska fåglarna. Ivrigt sökte de Laval verka för att svenska samlare skulle intressera sig för de klassiska mynten. Bl. a. lät han mångfaldiga små populära översikter över de romerska kejsarna i fotografisk återgivning och de viktigaste grekiska myntorterna (med karta), allt utfört med hans nitida textning och teckning. För myntkabinettet, som han gärna och ofta gästade, och som han skänkte värdefulla gåvor, gjorde han vid grundandet av dess vänförening en viktig insats och var under 21 år (1948-69) dess ordförande. Samfundet Kungl. Myntkabinettets Vänner tillförde under denna tid samlingarna olika objekt till ett värde av ca 25 000 kronor. Det var främst denna insats, som motiverade hans inval till korresponderande ledamot av Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien.

Georg de Laval omgav sin personlighet med en skyddsdräkt av ironi och skämt. Bakom denna skymtade man andra drag, en stor ömhet mot maka och barn och en patriotism av gammalt hållbart virke. Barn och ungdom intresserade honom mycket, och även hos dem sökte han väcka intresse för äldre tider. Sålunda delade han frikostigt ut antika silvermynt till små pojkar, som förundrat lade på minnet märkliga namn som Caracalla och Ptolemaios.

Georg de Lavals starka, originella personlighet märktes överallt där han rörde sig. Därför lämnar han ett stort tomrum efter sig.

Nils Ludvig Rasmusson